

**ÎNTRUCHIPĂRILE MEDIEVALE
ÎN LEMN**

În românește de Ioan Milea

Cuvânt înainte de Gabriel Picard

LIMES

2023

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	5
Întruchipările medievale în lemn.....	9
Lista ilustrațiilor.....	31

I

Un copil lângă o femeie, un bărbat, un bou, un asin, un bărbat mort pe cruce, un bărbat mort lângă o femeie și, ca rătăcit aici, un cal cu un călăreț și un balaur, câțiva oameni, încă, și câteva animale: acestea sunt toate întruchipările medievale în lemn.

Nicicând Pruncul nu a fost mai sărac ca aici. Niciun staul nu a fost încă ridicat, vitele și asinul flămânzesc. Iosif nu e prezent. Iar Maria e parcă o slujnică tocmită doar pentru un ceas ca să țină copilul câtă vreme Domnul vrea să facă noua stea de pe cer, iar pe pământ smirnă, tămâie și aur. Dar Craii sunt încă departe, Dumnezeu însuși stă încă în fața stelei.

Lumea nu există încă. Dar copilul vrea deja să se avânte în lumea care nu există încă, Maria îl lasă pe Prunc să se desprindă în grabă de ea atât cât poate întinde brațul, apoi îl lasă să se întoarcă în grabă la ea atât cât poate strânge brațul... și tot așa, de colo-colo, ca și cum copilul ar pleca de la ea în miile de lumi și s-ar întoarce mereu la ea din miile de lumi, rugându-se deja pentru miile de lumi care nu există încă.

Nu există încă nici râurile prin care Cristofor să îl poarte pe Prunc. Dar el îl ține pe Prunc sus ca și cum toate râurile s-ar fi revărsat pentru a alcătui o mare. Acum Dumnezeu se încumetă

URBIS | We know books

să facă râurile, astfel încât Cristofor să îl poată ține atât de sus pe Prunc. Iar apa începe să urce încet-încet spre acesta.

Nu a fost clădit încă nici Ierusalimul. Și nu există acolo nici poporul care să arunce ramuri în calea Lui. Dar Domnul călărește pe asin în jurul Mariei și în jurul sfinților ca pe un drum spre Ierusalim. Sfinții își dau silința să se înalțe ca un turn la intrarea în Ierusalim pentru ca Domnul să poată trece călare printre ei ca pe o poartă. Dar asinul se întinde într-atât încât atinge deja copacii, din care cad ramuri în calea lui, iar el începe să sară peste ele.

Spațiul e încă gol. Sfinții își întind brațele ca pe cruce, de parcă piroanele ar pătrunde prin spațiul gol până la mâinile lor. Maria aproape că lasă Pruncul să cadă, fiindcă vrea să întindă brațele și ea; și niciunul nu știe cât de tare strigă, fiindcă aud bătăile în piroane răsunând prin spațiul gol încă și mai tare decât propriile glasuri.

Dumnezeu se uită la Maria ca să vadă dacă îl ține bine pe Fiul mort. El îl ia pe Christos cel mort de la ea și începe să facă lumea: cerul și pământul, apele, ziua și noaptea, animalul și plantele, cercetând în zadar dacă cerul și pământul, apele, ziua și noaptea ar vrea să-l poarte pe Fiul mort în locul ei. Așa că îl pune pe Fiul mort înapoi în brațele Mariei și se uită, ca la început, dacă Maria i-l ține bine pe Fiul mort.

Îngerii nu au fost încă făcuți de Domnul. Christos însuși crește atât de mult în mormânt

încât împinge piatra de pe mormânt. Acum stă în picioare în mormânt și caută în zadar cu privirea îngerul de pe piatră. Christos nu vede decât propria-i mână, care nu a crescut în mormânt, și ar vrea să fie la fel de mic ca ea și să-l aștepte în mormânt pe înger.

II

E ca și cum prima zi a Creației ar fi început cu întruchipările; e ca și cum n-ar fi existat încă nimic pe lume decât ele. Ele stau ca în seara primei zile a Creației.

Ele au adormit în picioare, oboșite să-și țină membrele în poziția în care Domnul le-a lăsat, până la urmă, să plece de la el. Ele au vrut să pășească în a doua zi a Creației: primele mișcări proprii începând cu cele din urmă mișcări ale Creatorului.

Ele au căzut dormind în picioare. Dumnezeu le-a prins pe cele care cădeau în visul lui; acesta e întins foarte aproape de ele și le prinde, așa cum stau ele în picioare dormind, și le ține strâns. Așa, ele pot dormi mai departe stând în picioare în visul lui Dumnezeu.

Trezindu-se, ele deschid ochii atât de încet încât pleoapele nu se deschid cu totul decât la amiază.

Apoi pleoapele se lasă din nou încet până spre seară.

Și așa pleoapele se ridică și se coboară încet de șase ori în cele șase zile ale Creației.

III

În dimineața celei de-a șaptea zile ele s-au trezit însă în vreme ce Domnul încă dormea.

Ele l-au văzut pe Creator dormind încă și s-au rușinat văzându-l dormind.

Ele voiau să facă uitat faptul că au fost cândva creaturile care l-au văzut pe Domnul dormind.

De aceea, au încercat să se transforme: în pământ, în apă, în piatră, ascunzându-se în unul sau altul dintre aceste lucruri.

Dar Dumnezeu le-a chemat din nou pe toate la sine din pământ, din apă, din piatră.

Dumnezeu le-a transformat în lemn.

El le-a făcut darul de a fi transformate de Dumnezeu, și nu de ele însele.

Așa a ajutat Dumnezeu să se facă uitat faptul că au existat cândva creaturi care l-au văzut dormind.

Pleoapele se mai ridică și mai coboară încă în lemn.

Însă drumul pleoapelor se întinde acum de la o veșnicie la alta; și numai cine se uită peste veșnicii vede pleoapele deschizându-se și închizându-se.

Ele par nemișcate; și totuși sunt pe drumul de la o veșnicie la alta, părând, de aceea, nemișcate: de parcă ar fi străbătut două veșnicii.

Le place să fie în lemn. E ca și cum ar ști mii de căi de a-și petrece timpul așteptării în lemn. Uneori, o floare rară atârnă de fața lemnului lor: ca adusă acasă, în lemn, de pe drumurile depărtate.

IV

În prima zi a transformării lor, Christos a venit la ele în lemn.

Se născuse dimineața și a luat chiar de dimineață asupra lui întreaga-i viață pentru acea singură zi și a dat-o înapoi în aceeași zi, astfel încât seara era deja răstignit pe cruce.

Întruchipările în lemn erau atât de puternice încât puteau purta într-o singură zi nașterea, viața și moartea Domnului: așa că nu mai era nevoie să se creeze cerul și pământul, animalele și oamenii în lemn. Întruchipările în lemn îl purtau singure pe Domnul; iar cerul și pământul, animalele și oamenii nu mai erau nevoie să dea o mână de ajutor.

Așa stau întruchipările aici: nu ca unele transformate în lemn, ci ca și cum ar fi fost singure de la bun început în lemn.